

Sabiedriskās domas aptaujas par iedzīvotāju informētību eiro ieviešanas jautājumos

Iepirkuma Id.Nr. FM2012/34

Latvijas iedzīvotāju aptauja
12/2013

- Informācija par pētījumu
- Kopsavilkums
- Galvenie rezultāti
 - Attieksme pret eiro ieviešanu
 - Ietekme uz cenām
 - Sabiedrības priekšstatī
 - Iedzīvotāju informētība
 - Informācijas svarīgums
 - Komunikācijas kampaņa
- Izlases raksturojums

Informācija par pētījumu

Pētījums

"Sabiedriskās domas
aptaujas par Latvijas
iedzīvotāju informētību
eiro ieviešanas
jautājumos "

(FM2012/34)

Latvijas iedzīvotāju
kvantitatīvā aptauja
2013.gada decembris

Izpildītājs:

SIA „FACTUM”

Tērbatas iela 53-6

Rīga LV-1011

www.factum.lv

- Uzdevumi – noskaidrot sabiedrības informētības un zināšanu līmeni par eiro ieviešanu Latvijā un uzraudzīt komunikācijas pasākumu efektivitāti
- Metode – kvantitatīva aptauja, izmantojot tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās
- Mērķa grupa – Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem
- Aptaujas laiks – 07.12.2013. - 20.12.2013.
- Izlase – vairākpakāpju stratificēta izlase atbilstoši iedzīvotāju skaitam statistiskajos reģionos un administratīvajās vienībās, 1004 respondenti (101 izlases punkts)
- Datu analīze – dati svērti pēc statistiskā reģiona, dzimuma, vecuma un galvenās ģimenē lietotās valodas atbilstoši jaunākajiem pieejamiem statistikas datiem

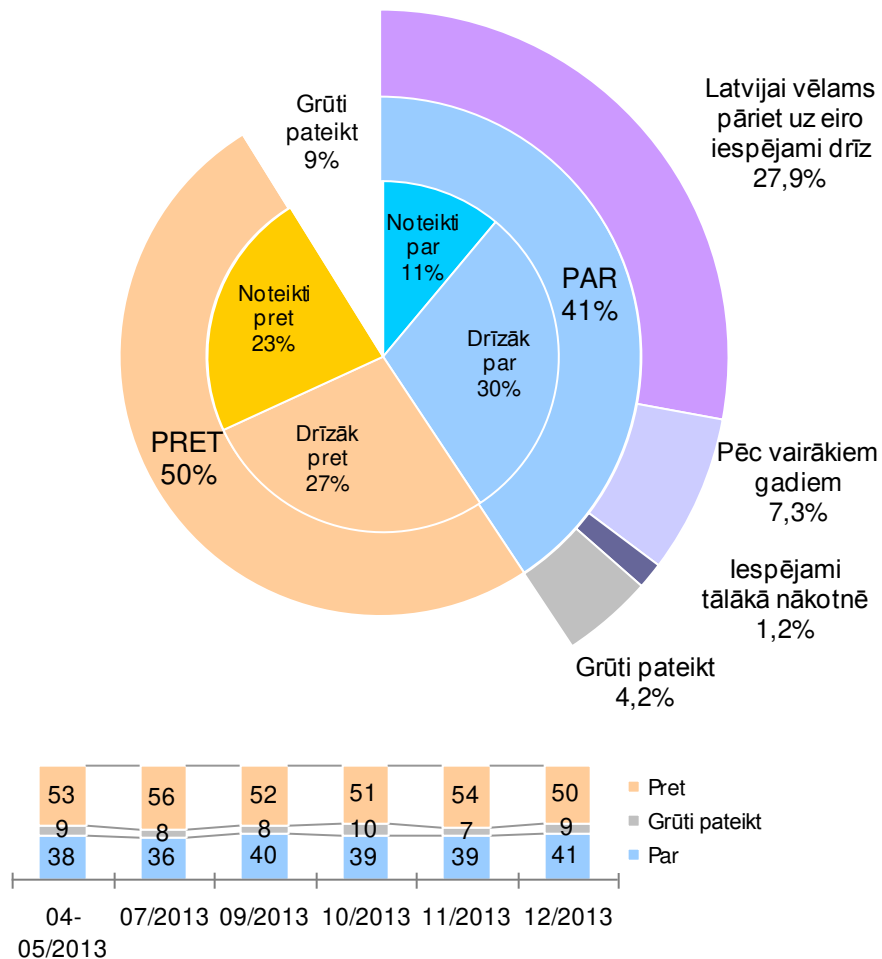
- Sabiedrības atbalsts ir saglabājies līdzšinējā līmenī – decembrī 41% iedzīvotāju atbalsta pāreju no lata uz eiro (novembrī un oktobrī 39%, septembrī 40%, jūlijā 36%, aprīlī-maijā 38%).
- Decembrī 50% iedzīvotāju neatbalsta pāreju uz eiro (periodā no septembra līdz novembrim: 51-54%), bet 9% aptaujāto respondentu nav noteikta viedokļa.
- 2013.gada pēdējā mēneša aptaujā 78% respondentu ir pārliecināti par preču un pakalpojumu cenu pieaugumu eiro ieviešanas rezultātā, 7% uzskata, ka pāreja uz eiro sekmēs cenu stabilitāti, 1% norāda uz iespējamu cenu pazemināšanos, 5% uzsver, ka pāreja neatstās ietekmi uz cenām, un 9% nav snieguši konkrētu atbildi.
- iedzīvotāju priekšstatī saistībā ar galvenajiem eiro ieviešanas aspektiem ir pietiekami noturīgi un nav būtiski mainījušies pēdējo mēnešu laikā:
 - Vairākums ir pārliecināti, ka eiro ieviešanas izmaksas tiks iekļautas cenās un tās segs iedzīvotāji (78% respondentu).
 - Iedzīvotāji uzskata, ka pāreja no latiem uz eiro nozīmē daļas no Latvijas valstiskās identitātes zaudēšanu (70%).
 - Lielākā daļa piekrīt viedoklim, ka eiro ieviešana nemazinās cilvēku aizbraukšanu no Latvijas (78%).
 - Divas trešdaļas iedzīvotāju nepiekrīt tam, ka atrašanās eiro zonā pasargās Latviju no dažādu pasaules krīžu ietekmes (63%).

- Turpina paaugstināties sabiedrības informētība par jautājumiem, kas saistīti ar pāreju uz eiro. Iedzīvotāju subjektīvais vērtējums informētībai par eiro ieviešanu 2013.gada decembrī sasniedz 78% (76% novembrī un 72% oktobrī uzskata sevi par labi informētiem, septembrī 68%, aprīlī-maijā 58%). Gada noslēgumā jau praktiski visi Latvijas iedzīvotāji (98%) zina, ka eiro ieviešanas datums ir 2014.gada 1.janvāris.
- Aptuveni puse (49%) respondentu uzskata, ka skaidro naudu labāk būtu apmainīt jau pirms eiro ieviešanas, ceturtdaļa (27%) plāno to darīt pirmajās divās nedēļās pēc eiro ieviešanas un 13% - divus-trīs mēnešus pēc 2014.gada 1.janvāra. Vērtējot ērtākos naudas apmaiņas veidus, iedzīvotāju viedoklis pēdējā mēneša laikā nav mainījies: 61% iedzīvotāju par ieteicamāko uzskata līdzekļu ieskaitīšanu bankas kontā un automātisku to konvertēšanu, 29% priekšroku dod naudas apmaiņai bankā, bet 4% izvēlētos valūtas maiņas punktu pakalpojumus.
- Salīdzinājumā ar iepriekšējo aptauju ir pieaudzis komunikācijas kampaņas pamanāmības līmenis, decembrī sasniedzot 89% (81% novembrī, 79% oktobrī un septembrī). Aptuveni divas trešdaļas (60%) norāda, ka tika sniegta informācija par eiro naudas izskatu un drošības pazīmēm un par eiro ieviešanas datumu. 48% atzīmē, ka ir dzirdējuši par naudas maiņas termiņiem, 42-43% par naudas maiņas vietām un par norēķiniem par pirkumiem gada pirmajās nedēļās. Citu atbilžu vidū minēta informācija par eiro sākuma komplektu, par bankomātu un banku darbības kārtību gadu mijā u.tml.
- Decembrī 91% respondentu atzīst, ka plašsaziņas līdzekļos ir redzējuši, kādas izskatās Latvijas eiro monētas (+9% salīdzinājumā ar novembra aptauju).

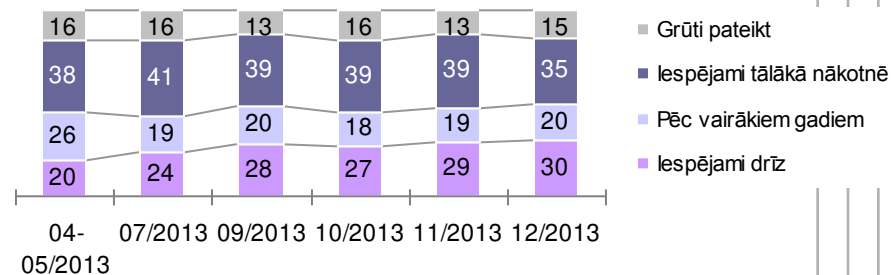
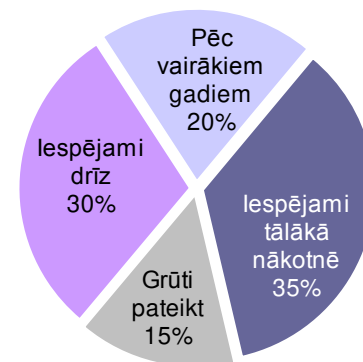
Galvenie rezultāti

Attieksme pret eiro ieviešanu

Runājot par eiro ieviešanu kopumā, kāds ir Jūsu personiskais viedoklis – vai Jūs esat par vai pret to, ka Latvijā tuvākā vai tālākā nākotnē notiktu pāreja uz eiro?

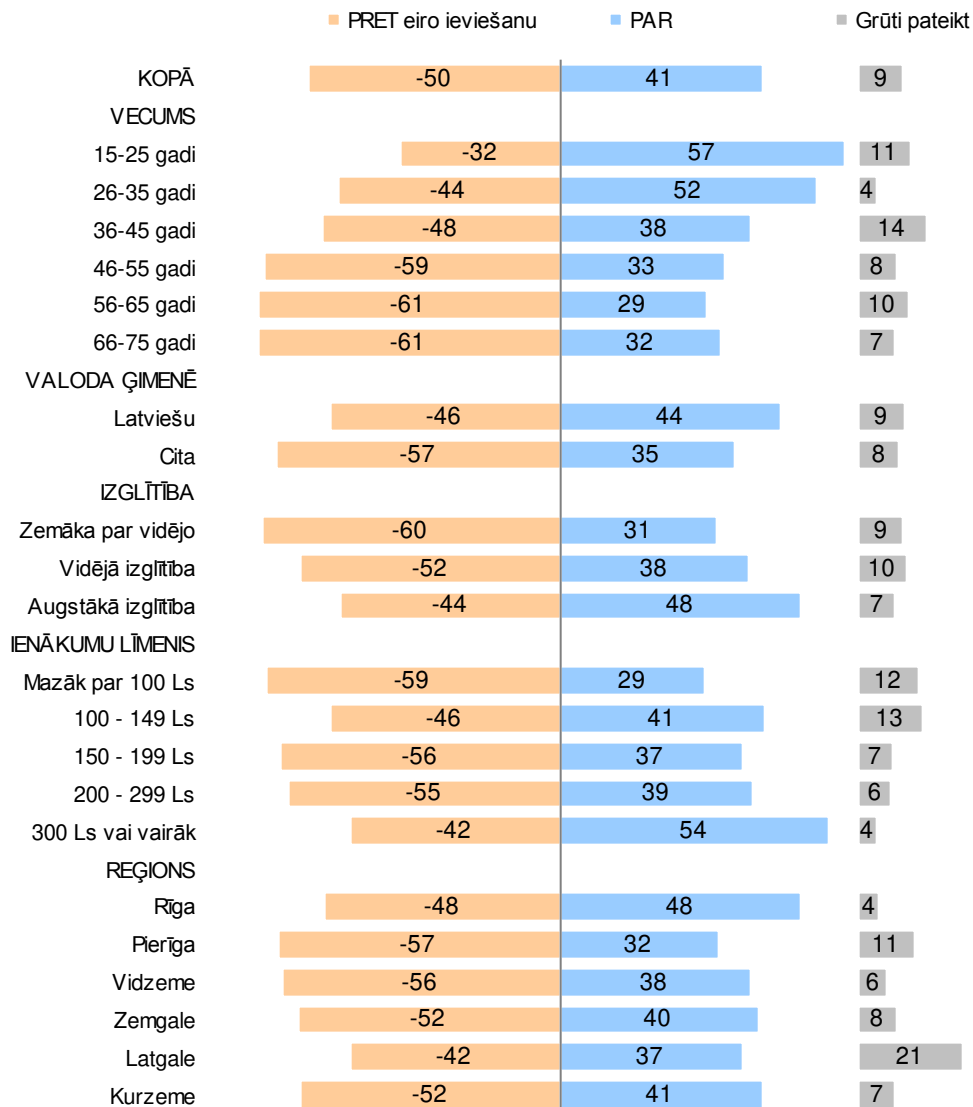
Kad, Jūsaprāt, Latvijai būtu vēlams pāriet uz eiro?

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Attieksme pret eiro ieviešanu sociāli demogrāfiskajās grupās

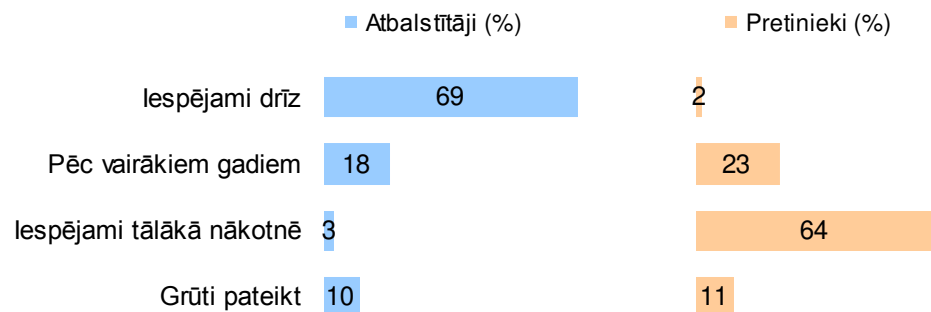
Runājot par eiro ieviešanu kopumā, kāds ir Jūsu personiskais viedoklis – vai Jūs esat par vai pret to, ka Latvijā tuvākā vai tālākā nākotnē notiktu pāreja uz eiro?

Bāze: respondenti apakšgrupās

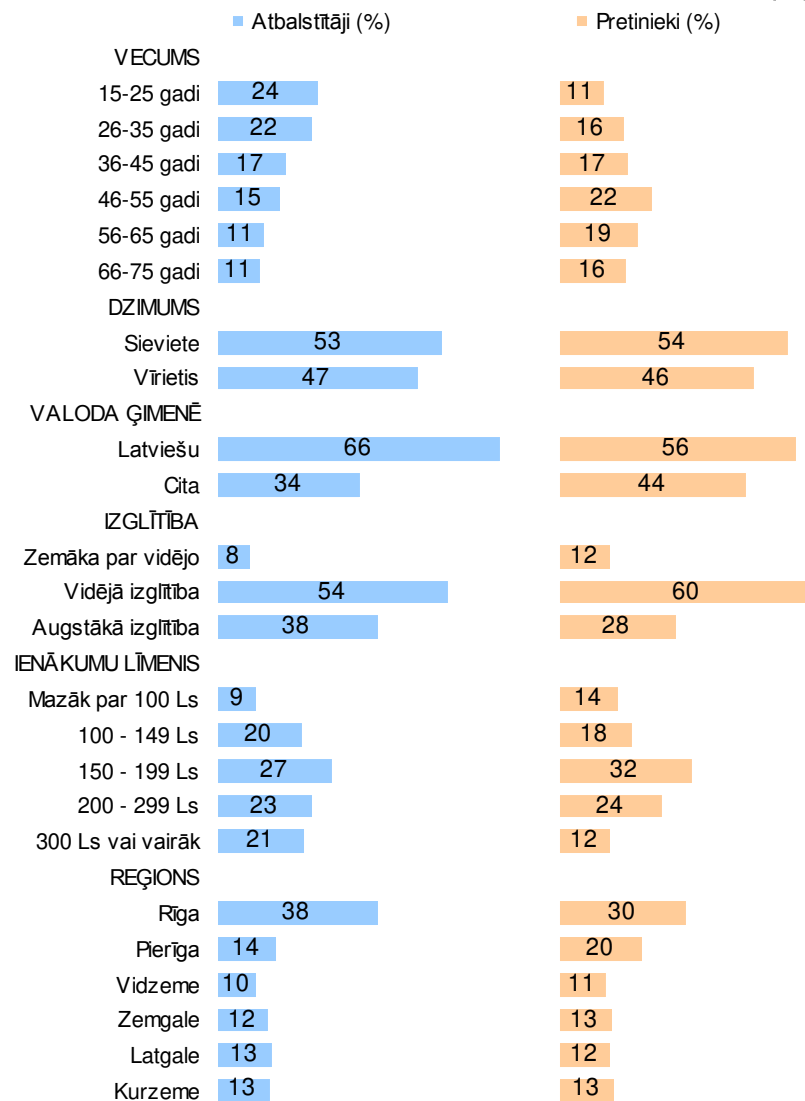
Atbalstītāju un pretinieku sociāli demogrāfiskais profils

Kad, Jūsaprāt, Latvijai būtu vēlams pāriet uz eiro?

Bāze: atbalstītāji - tie, kuri ir par eiro ieviešanu (N= 413)

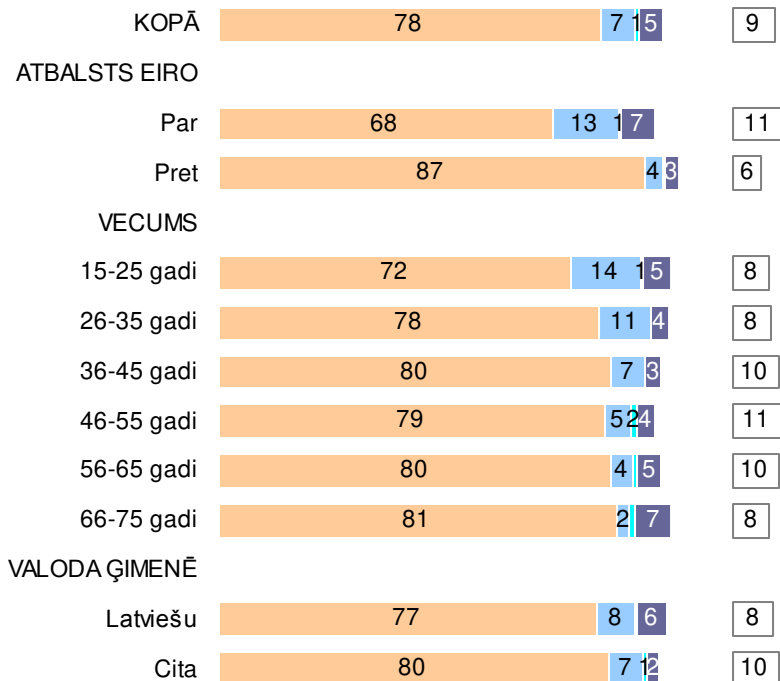
Bāze: pretinieki - tie, kuri ir pret eiro ieviešanu (N= 503)

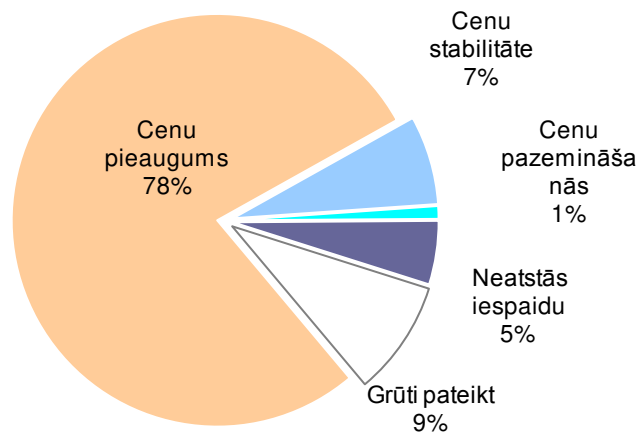
Ietekme uz cenām

Kā, Jūsaprāt, pāreja uz eiro iespaidos preču un pakalpojumu cenas Latvijā tūlīt pēc eiro ieviešanas?

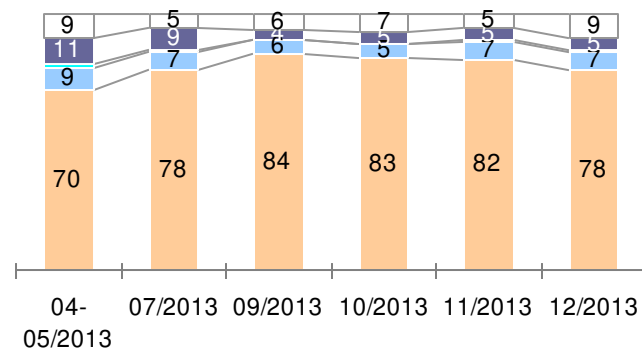
- Radīs cenu pieaugumu
- Sekmēs cenu pazemināšanos
- Sekmēs cenu stabilitāti
- Neatstās iespaidu uz cenām
- Grūti pateikt

Bāze: respondenti apakšgrupās

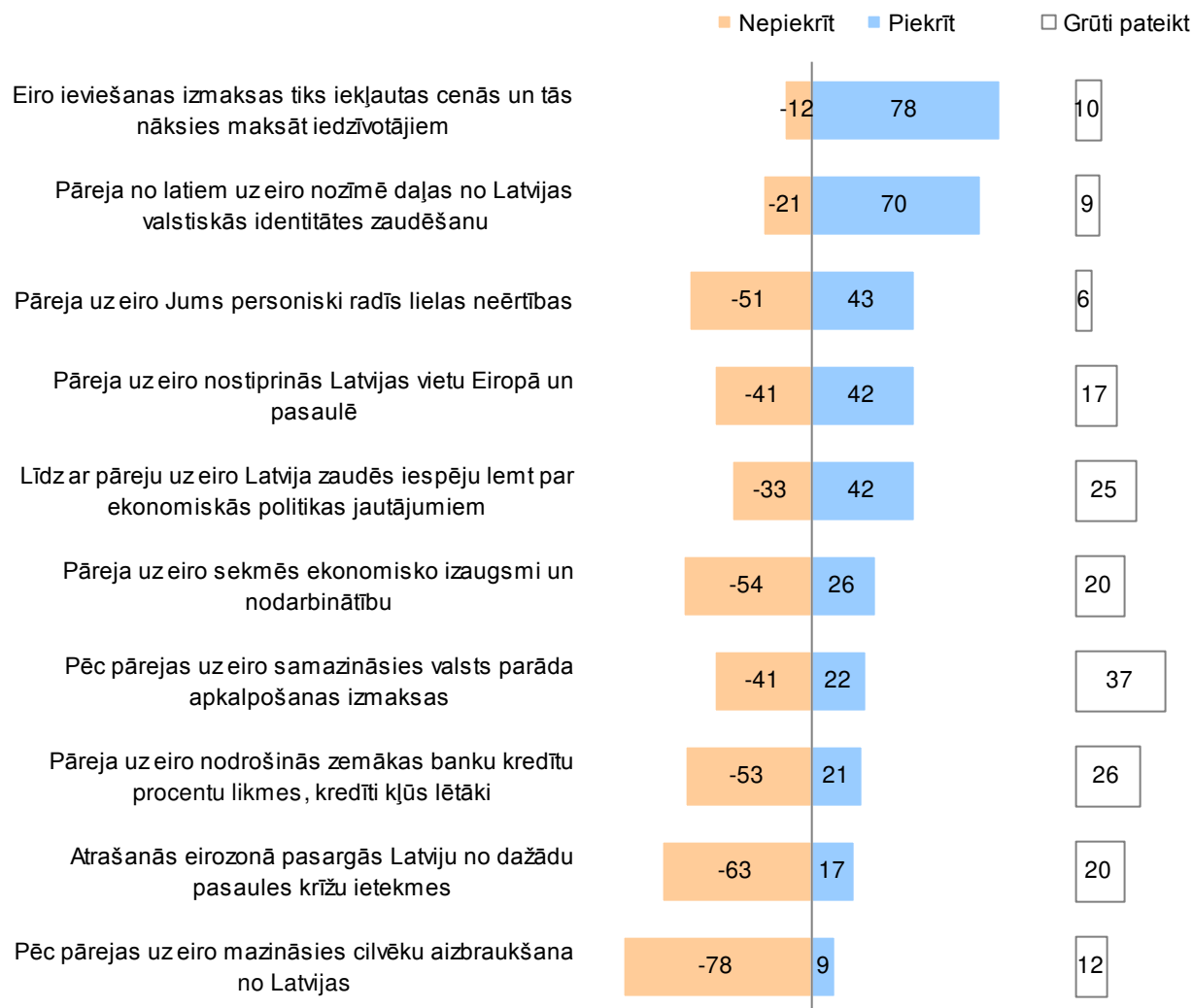
Ietekme uz cenām

Bāze: visi respondenti (N=1004)

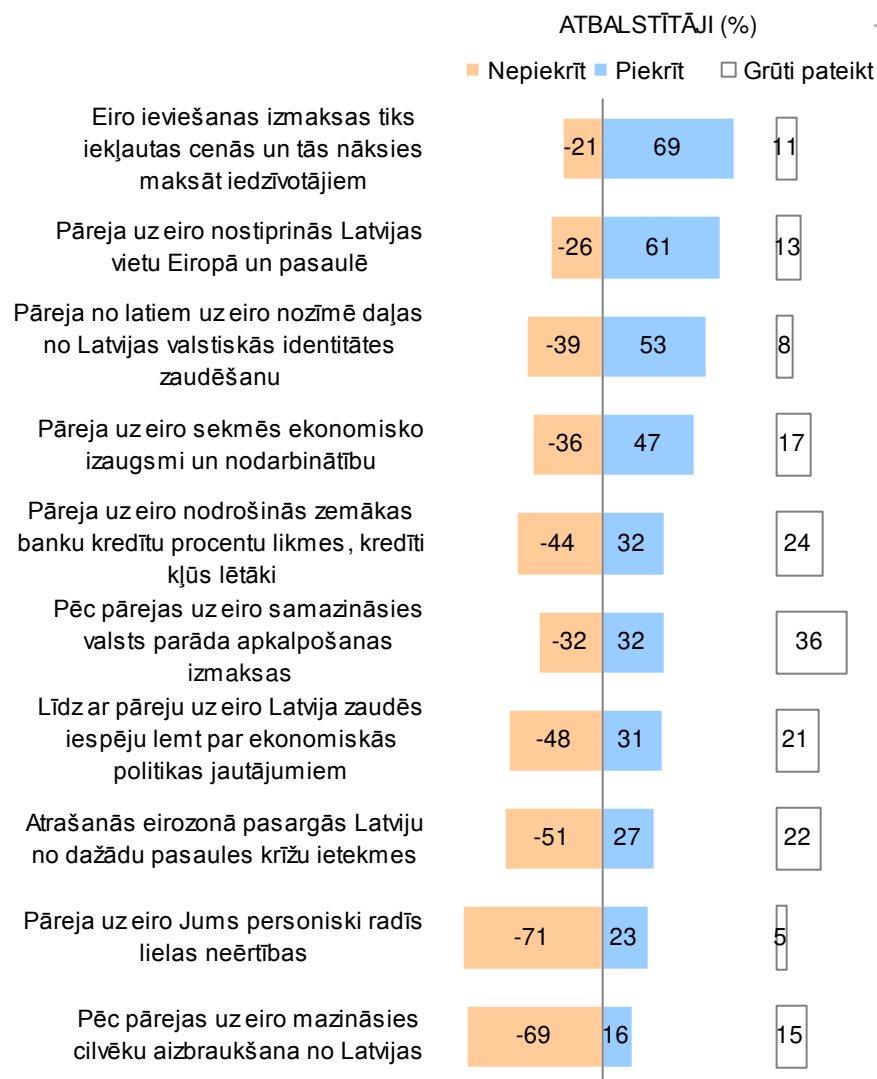
Sabiedrības priekšstati

Lūdzu, pasakiet par katru izteicienu, vai Jūs tam piekrītat pilnībā, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai nemaz nepiekrītat?

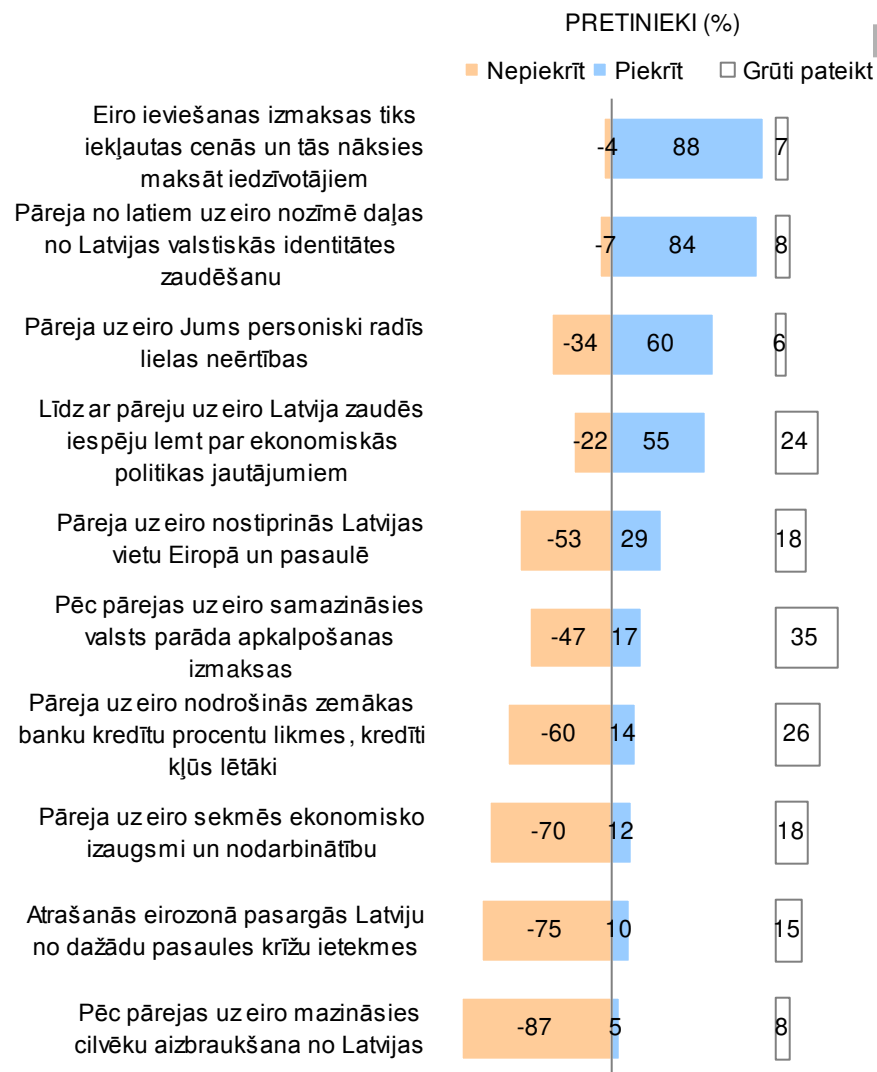

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Priekšstati eiro atbalstītāju un pretinieku grupās

Bāze: tie, kuri ir par eiro ieviešanu (N=413)

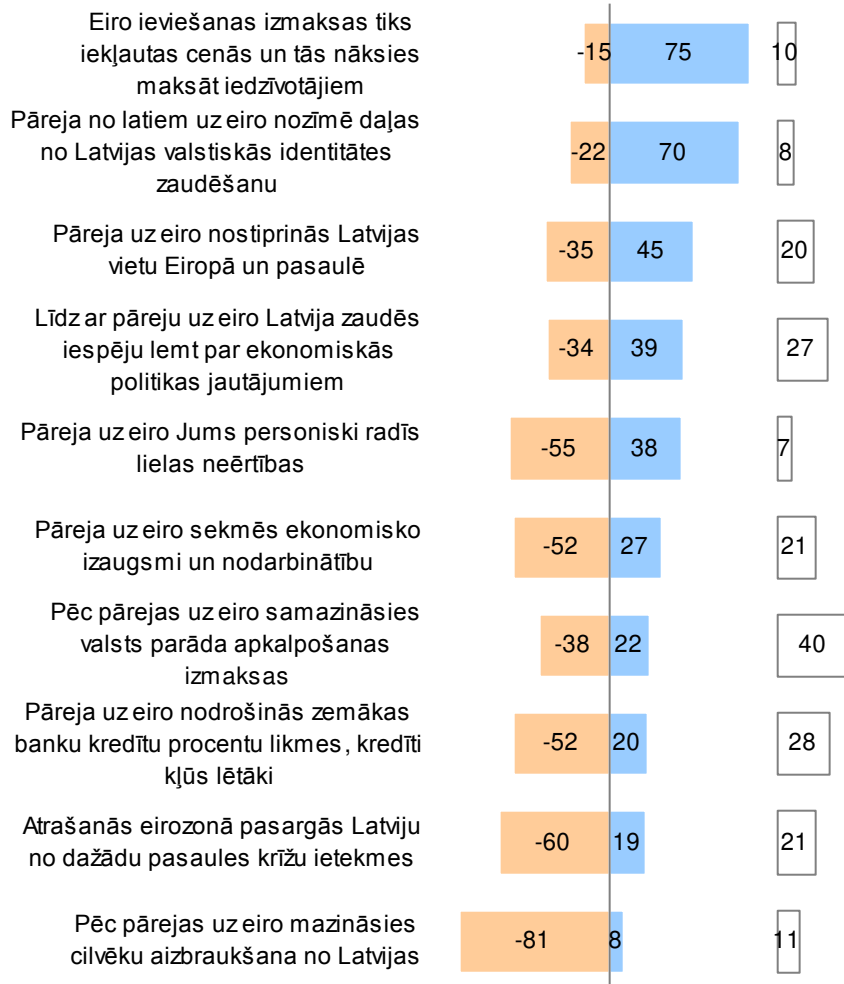

Bāze: tie, kuri ir pret eiro ieviešanu (N=503)

Priekšstati valodu grupās (galvenā valoda ģimenē)

LATVIEŠU VAL. (%)

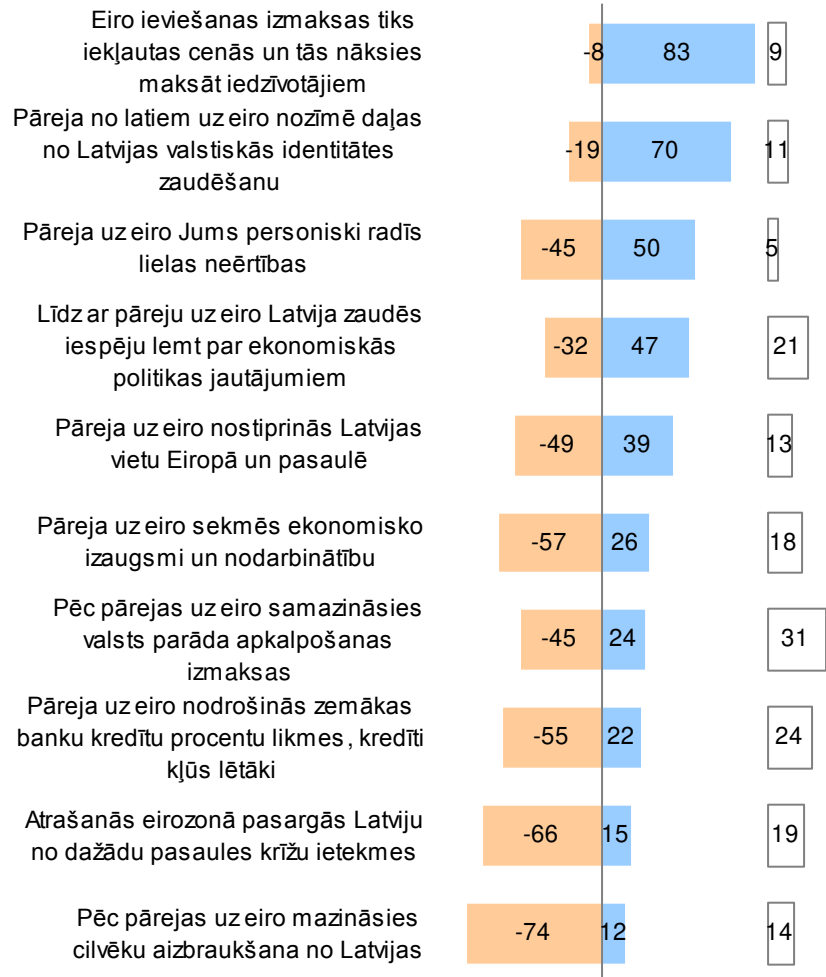
■ Nepiekrīt ■ Piekrīt □ Grūti pateikt

Bāze: ģimenē galvenā valoda ir latviešu (N=642)

CITA VAL. (%)

■ Nepiekrīt ■ Piekrīt □ Grūti pateikt

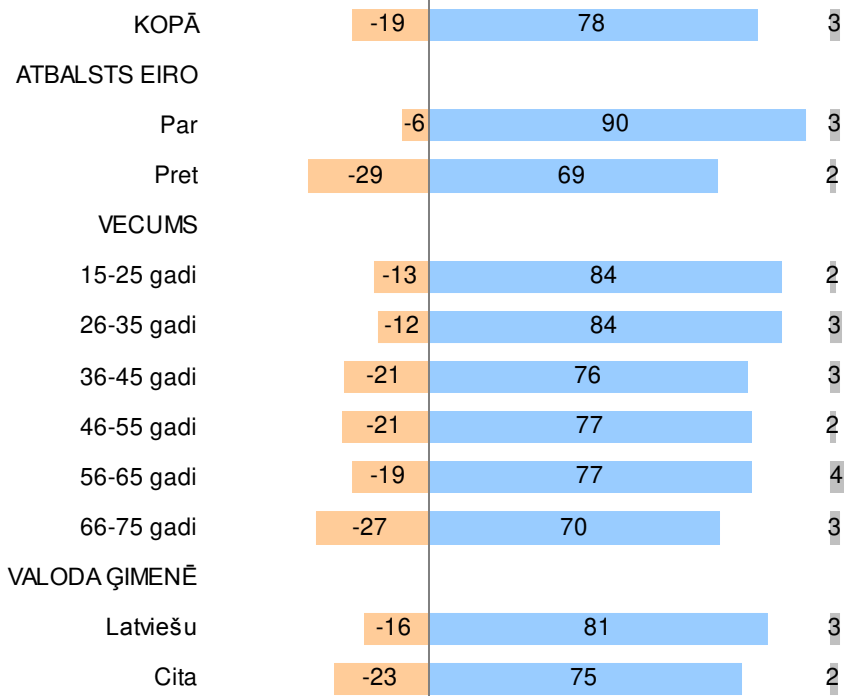

Bāze: ģimenē ir cita galvenā valoda (N=362)

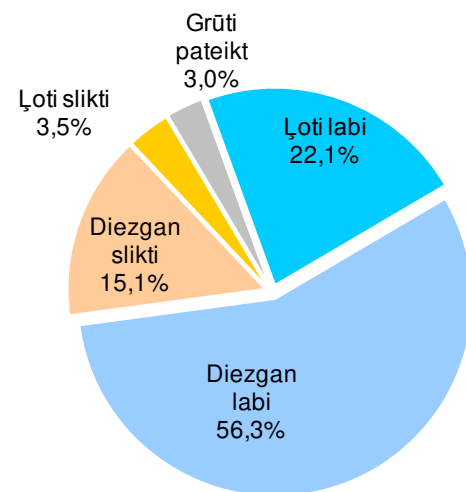
Informētība par eiro ieviešanu

Cik labi vai slikti Jūs jūtaties informēti par jautājumiem, kas saistīti ar pāreju uz eiro?

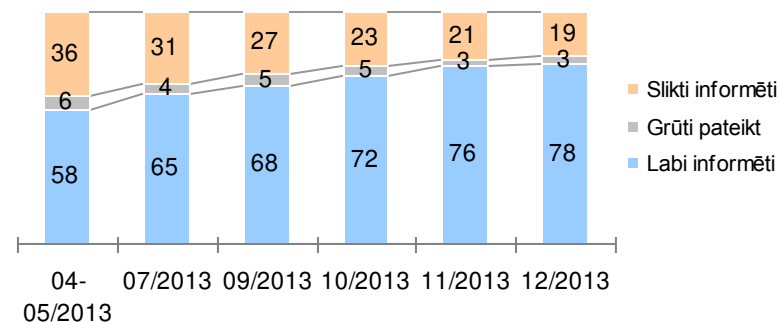
■ Slikti informēti ■ Labi informēti ■ Grūti pateikt

Bāze: respondenti apakšgrupās

Subjektīvās informētības pieaugums

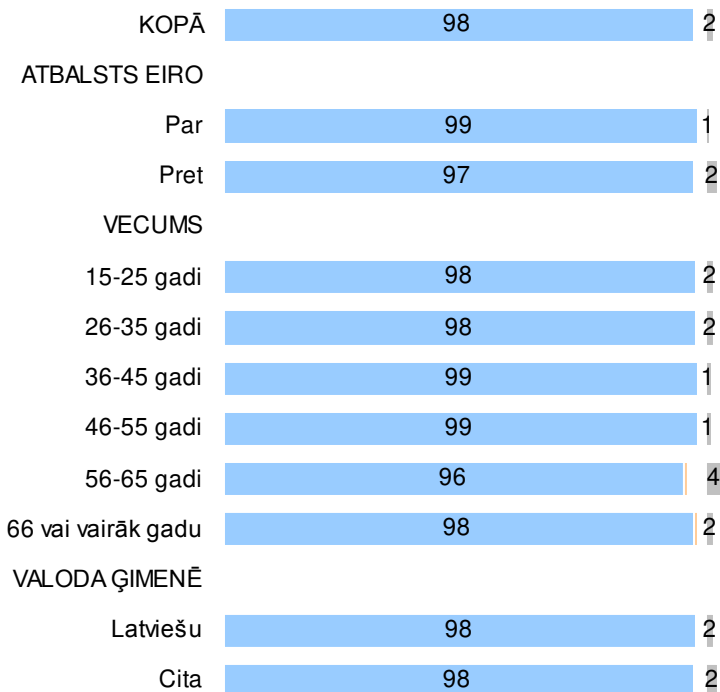

Bāze: visi respondenti (N=1004)

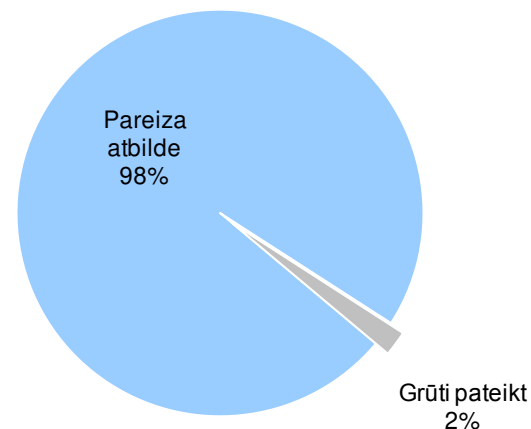
Informētība par eiro ieviešanu

Vai Jūs zināt, kad Latvijā ir plānota eiro ieviešana?

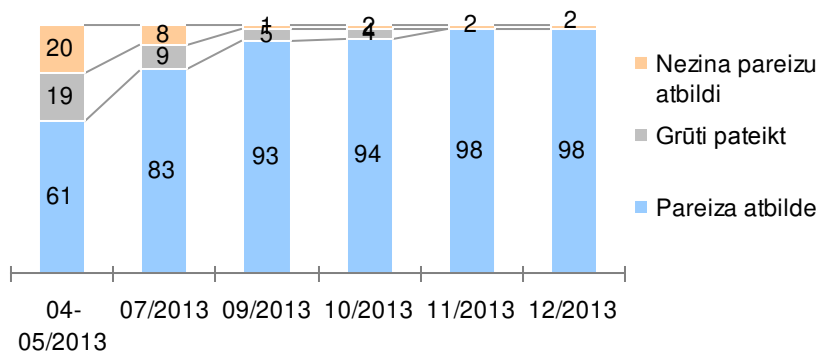
■ Pareiza atbilde ■ Nezina pareizu atbildi ■ Grūti pateikt

Bāze: respondenti apakšgrupās

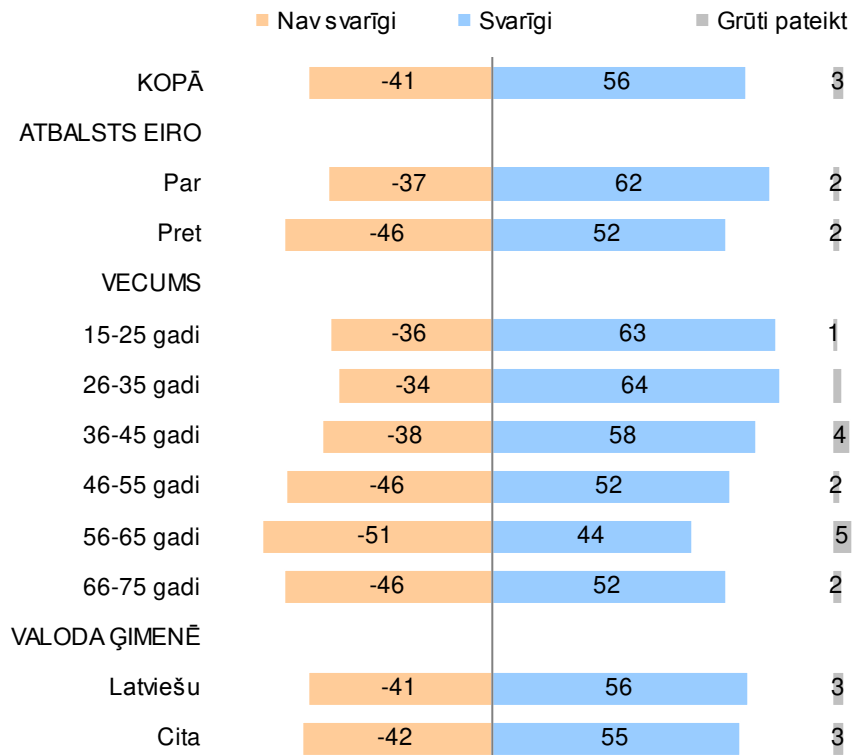
Informētības pieaugums

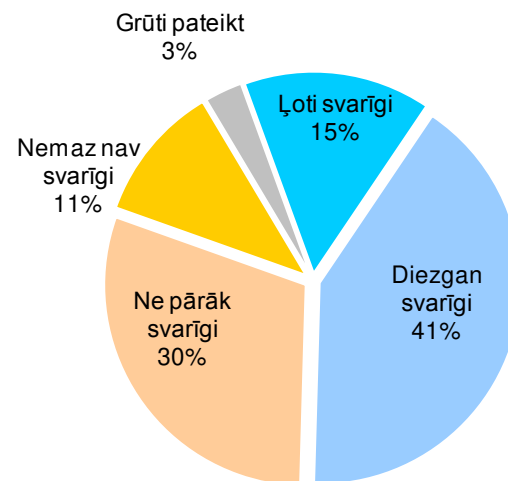
Bāze: visi respondenti (N=1004)

Eiro ieviešanas jautājumu svarīgums

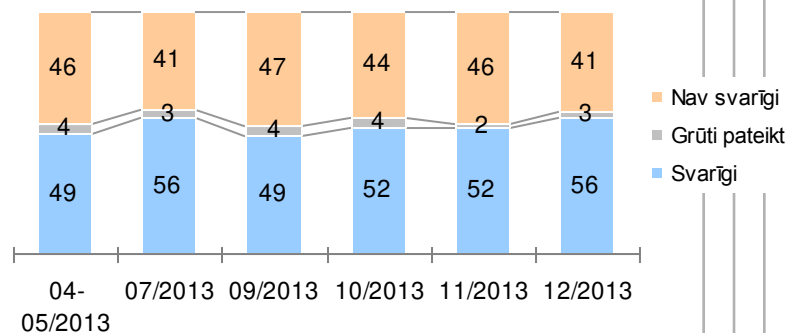
Cik svarīgi vai aktuāli Jums personīgi šobrīd ir jautājumi, kas saistīti ar eiro ieviešanu Latvijā?

Bāze: respondenti apakšgrupās

Jautājumu svarīgums

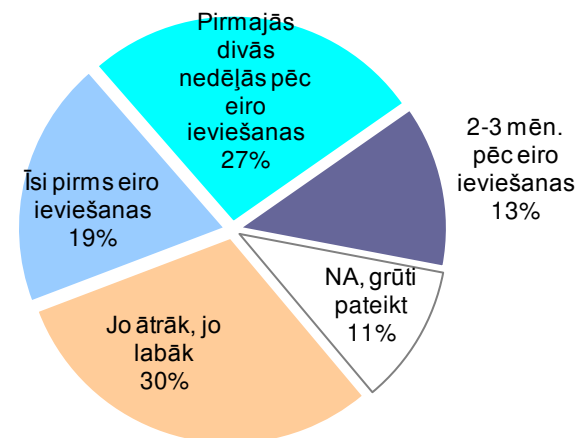
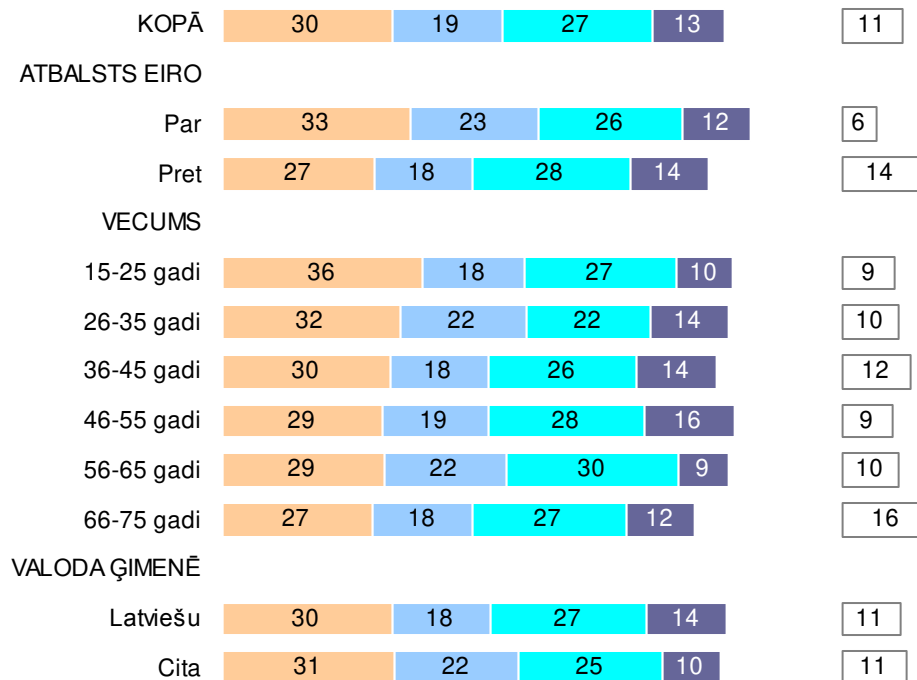

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Ieteicamais skaidrās naudas apmaiņas laiks

Kad, Jūsaprāt, cilvēkiem būtu ieteicams veikt skaidrās naudas iekrājumu latos apmaiņu pret eiro ...?

- Jo ātrāk, jo labāk
- Pirmajās divās nedēļās pēc eiro ieviešanas
- Īsi pirms eiro ieviešanas
- 2-3 mēn. pēc eiro ieviešanas
- Grūti pateikt

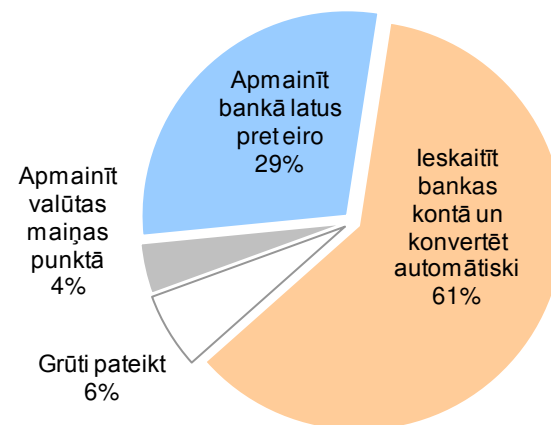
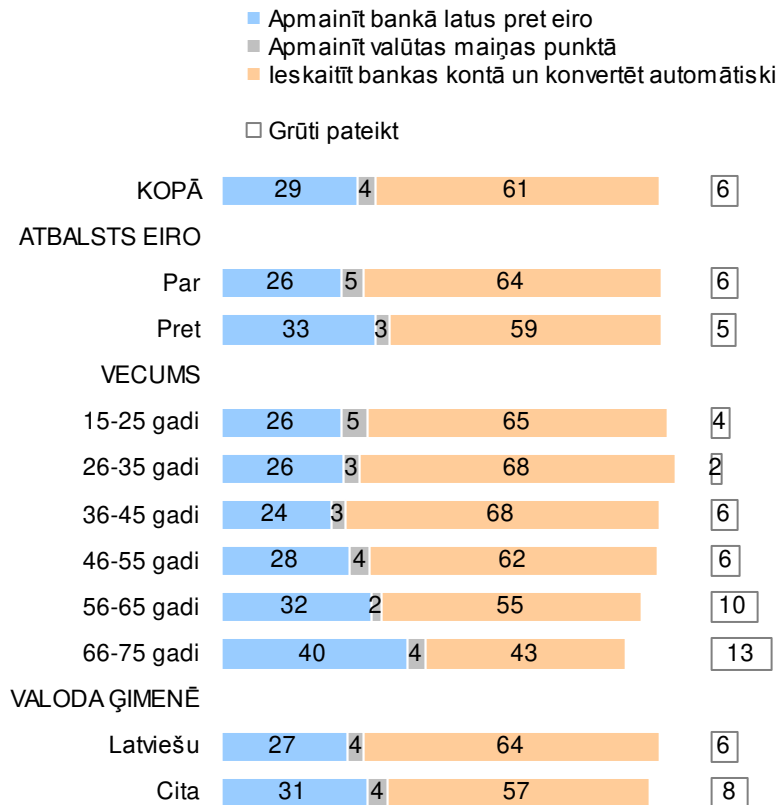

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Bāze: respondenti apakšgrupās

Ērtākais skaidrās naudas apmaiņas veids

Kāds, Jūsaprāt, būtu ērtākais veids skaidrās naudas iekrājumu latos apmaiņai pret eiro ...?

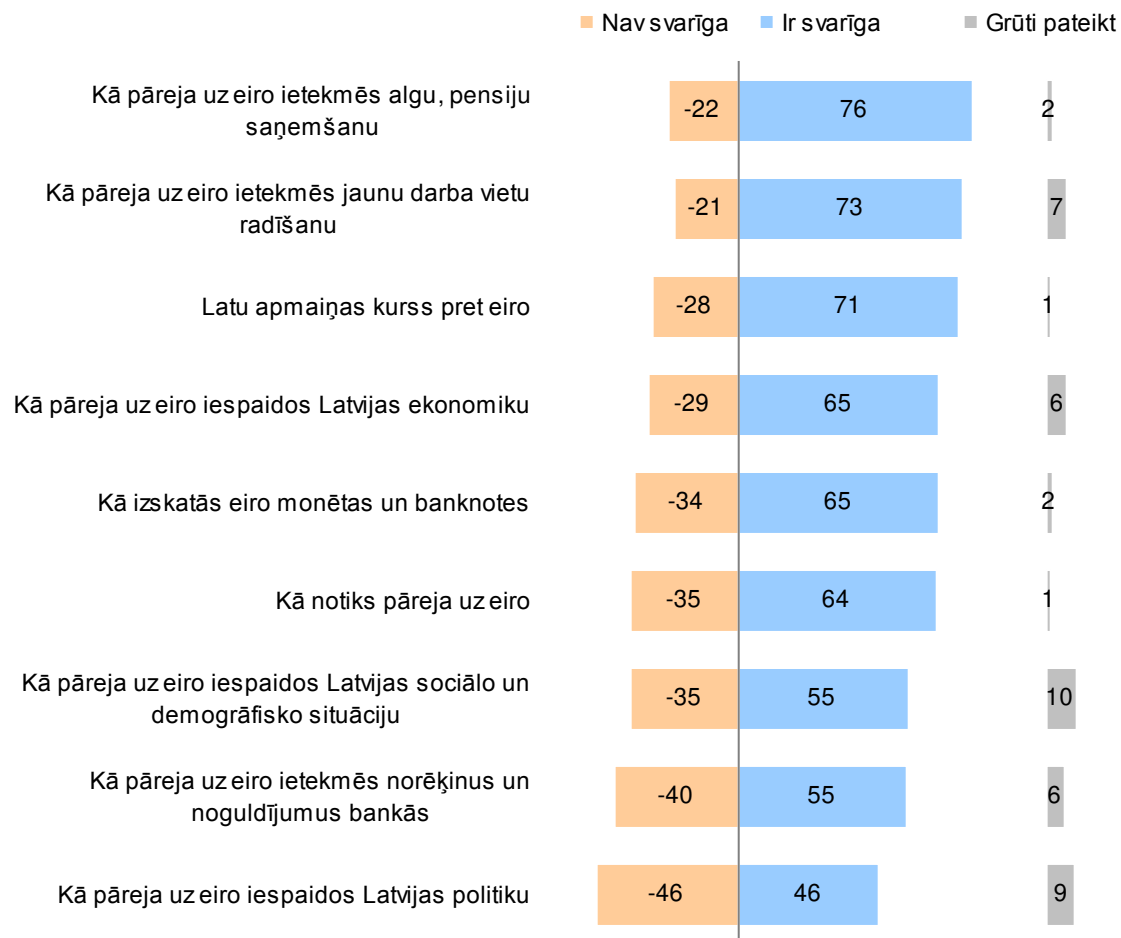

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Bāze: respondenti apakšgrupās

Informācijas svarīgums

Cik svarīgi Jums būtu saņemt informāciju par dažādiem ar eiro ieviešanu saistītiem jautājumiem?

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Informācijas svarīgums eiro atbalstītāju un pretinieku grupās

ATBALSTĪTĀJI (%)

Nav svarīga Ir svarīga Grūti pateikt

Bāze: tie, kuri ir par eiro ieviešanu (N=413)

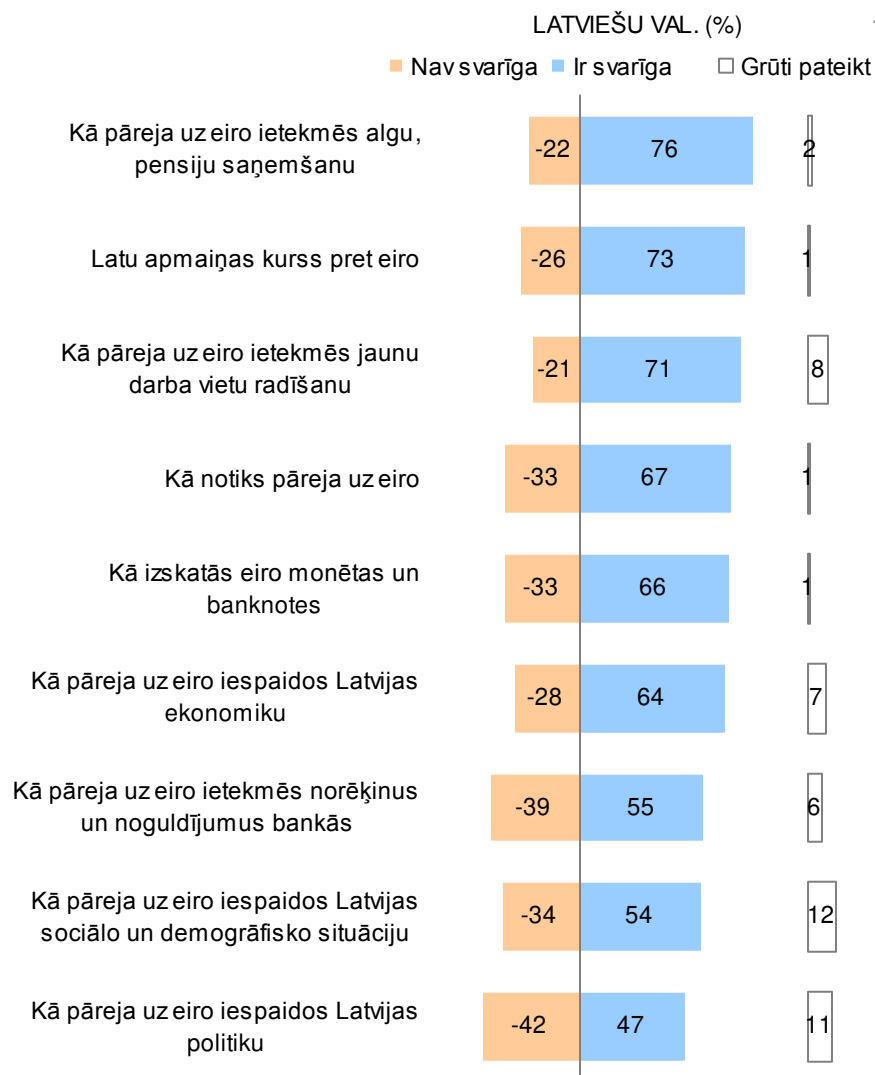
PRETINIEKI (%)

Nav svarīga Ir svarīga Grūti pateikt

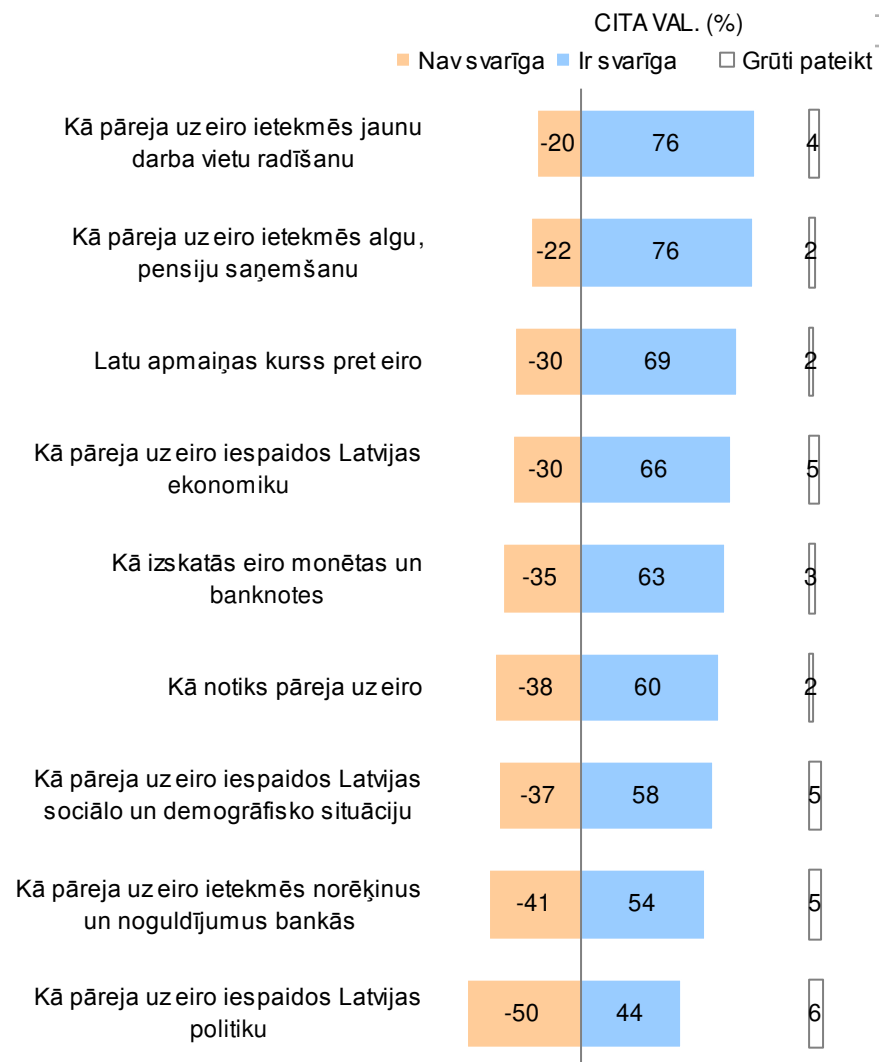

Bāze: tie, kuri ir pret eiro ieviešanu (N=503)

Informācijas svarīgums valodu grupās (galvenā valoda ģimenē)

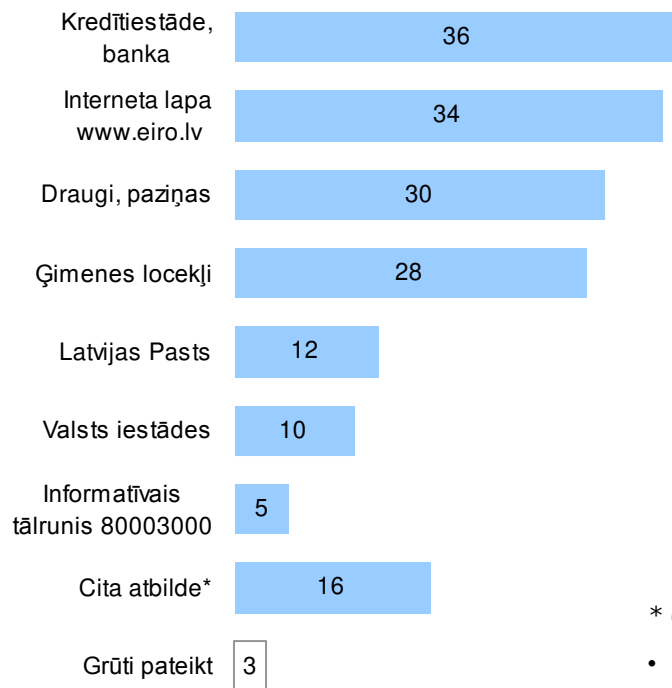
Bāze: ģimenē galvenā valoda ir latviešu (N=642)

Bāze: ģimenē ir cita galvenā valoda (N=362)

Iespējamie papildu informācijas avoti

Ja Jūs vēlētos iegūt papildu informāciju par eiro, kam Jūs to vaicātu vai kur to meklētu?

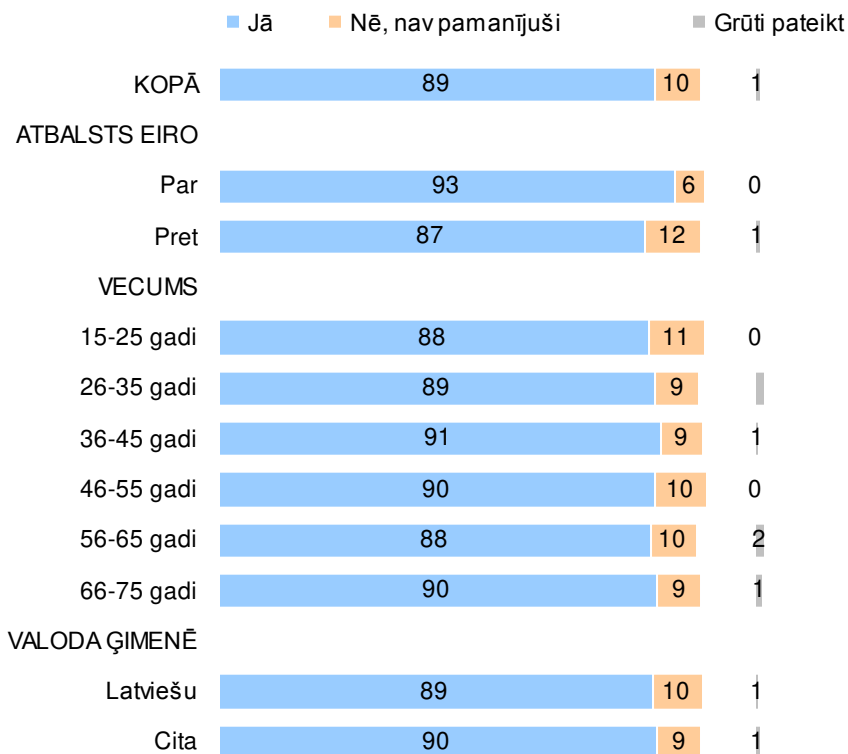
* Cita atbilde:

- Interneta resursi (7%)
- Masu saziņas līdzekļi – TV (5%), prese, radio (3%)
- Citur (veikals, bibliotēka u.tml.) (1%)

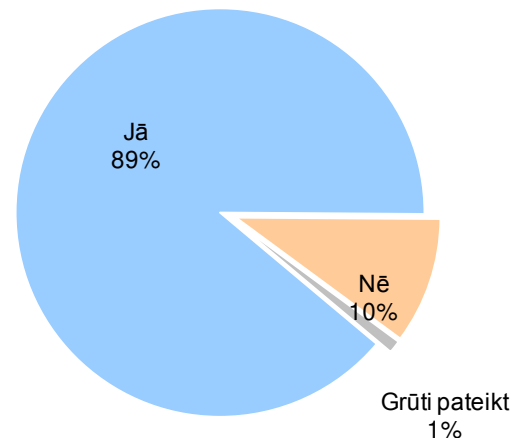
Bāze: visi respondenti (N=1004)

Komunikācija: kampaņas pamanāmība

Vai pēdējo nedēļu laikā esat pamanījuši kādu komunikācijas kampaņu medijos saistībā ar eiro?

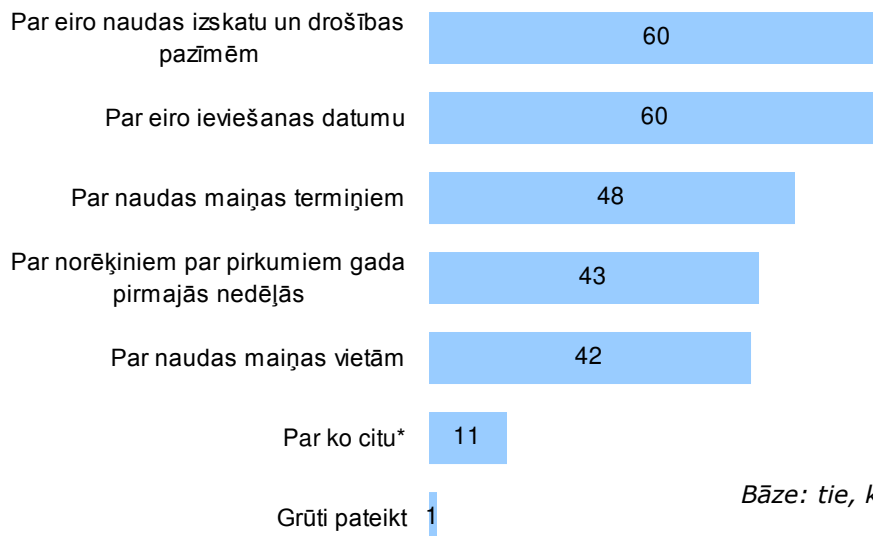
Bāze: respondenti apakšgrupās

Bāze: visi respondenti (N=1004)

Komunikācija: kampaņas vēstījums

Par ko tika runāts vai kāda informācija sniegta šajā komunikācijas kampaņā?

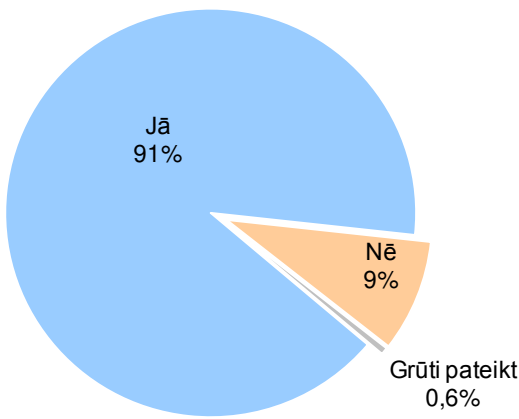
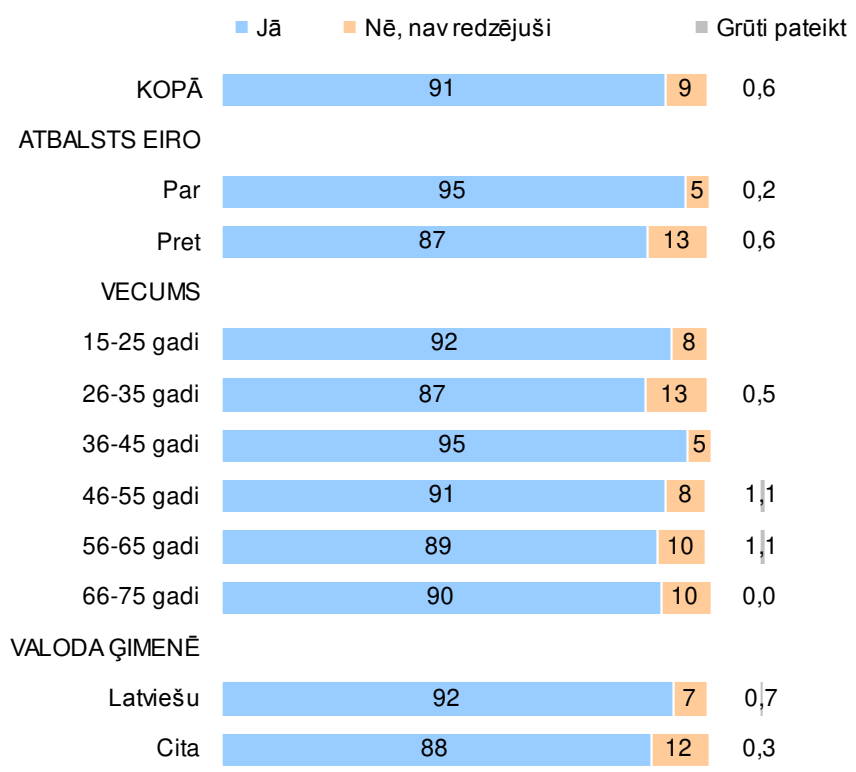
Bāze: tie, kuri pamanījuši kampaņu
(N=900)

* Par ko citu:

- Par eiro sākuma komplektu (3%)
- Par bankomātu, banku darba kārtību Jaungada naktī (2%)
- Par summu pārrēķināšanu, maiņas kursu, norēķiniem sab.transportā, ārzemēs u.tml. (2%)
- Informācija par eiro ieguvumiem (1%)
- Eiro ietekme uz cenām, cenu pieaugums (1%)
- Par drošības pasākumiem, kuri jāievēro (1%)
- Vispārēja informācija (1%)

Komunikācija: Latvijas eiro monētu izskata atspoguļojums

Vai esat redzējuši medijos,
kādas izskatās Latvijas eiro
monētas?

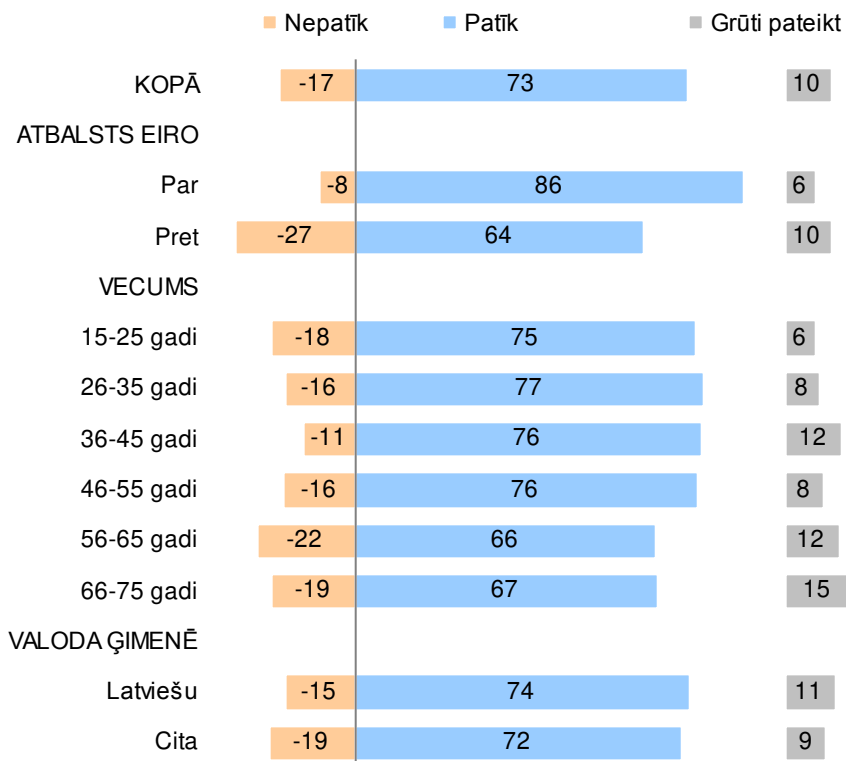

Bāze: visi respondenti (N=1004)

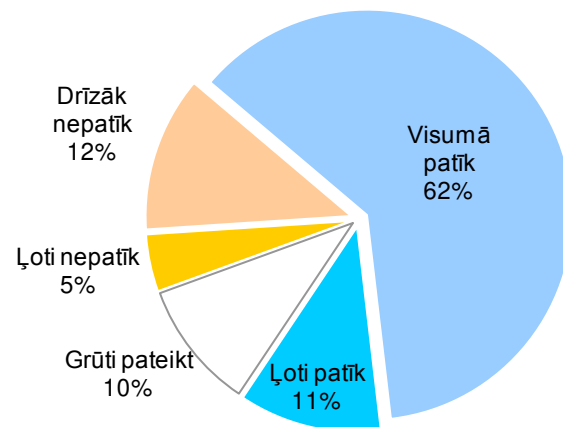
Bāze: respondenti apakšgrupās

Komunikācija: eiro monētu dizaina vērtējums

Kā Jūs vērtējat eiro monētu izskatu, vai Jums tas patīk vai nepatīk?

Bāze: respondenti apakšgrupās

Bāze: tie, kuri redzējuši, kādas izskatās Latvijas eiro monētas (N=912)

Izlases struktūra

		Svērti %	Svērts skaits	Nesvērti %	Nesvērts skaits			Svērti %	Svērts skaits	Nesvērti %	Nesvērts skaits
Reģions	Rīga	32,1%	322	32,8%	329	Dzīvesvieta	Rīga	32,1%	322	32,8%	329
	Pierīga	17,8%	179	17,3%	174		Citas republikas nozīmes pilsētas	20,1%	202	19,0%	191
	Vidzeme	10,2%	102	11,0%	110		Citas apdzīvotas vietas	47,8%	480	48,2%	484
	Zemgale	12,3%	123	12,9%	130						
	Latgale	14,7%	148	14,9%	150	Izglītība	Zemāka par vidējo	10,2%	103	10,3%	103
	Kurzeme	12,9%	129	11,1%	111		Vidējā izglītība	57,8%	580	57,7%	579
Dzimums	Sieviete	53,3%	535	57,3%	575		Augstākā izglītība	31,6%	318	31,7%	318
	Vīrietis	46,7%	469	42,7%	429		Nav atbildes	0,4%	4	0,4%	4
Vecums	15-25 gadi	17,1%	172	18,2%	183	Ienākumu līmenis	Mazāk par 100 Ls	11,2%	113	11,6%	116
	26-35 gadi	17,6%	177	16,7%	168		100 - 149 Ls	17,6%	177	18,0%	181
	36-45 gadi	17,6%	177	15,2%	153		150 - 199 Ls	26,3%	264	26,2%	263
	46-55 gadi	18,7%	188	20,2%	203		200 - 299 Ls	20,7%	208	20,2%	203
	56-65 gadi	15,7%	158	15,4%	155		300 Ls vai vairāk	13,5%	135	13,3%	134
	66-75 gadi	13,3%	134	14,1%	142		NA, grūti pateikt	10,7%	107	10,7%	107
Valoda ģimenē	Latviešu	60,9%	612	63,9%	642						
	Cita	39,1%	392	36,1%	362						
KOPĀ		100,0%	1004	100,0%	1004	KOPĀ		100,0%	1004	100,0%	1004